

LUT
University

Asiakasnäkökulma myrskyvarmuusinvestointeihin

- ohjaajan näkökulmia lopputyöhön

TAUSTA

Virkamies Ylelle: Sähkökatkojen korjaus "kehitysmatasolla"

Taloussanomat

Julkaistu: 29.12.2011 10:01, Päivitetty: 29.12.2011 10:01

Jaa

Twiiittaa

in

Sähköyhtiöiden toimintaa myrskytuhojen korjauksessa arvostellaan kovin sanoin. Onnettomuustutkintakeskuksen johtajan mukaan korjaustoimet ovat "kehitysmatasolla", Ylen uutiset kertoo.

Myrskytuhojen korjausten heikko toteutus vuoden 2011 tapahtuneiden kahden myrskyn jälkeen antoi sysäyksen lainmuutoksiin ja myrskyvarmuusinvestointeihin.

Kritiikki kohdistui erityisesti siirtoyhtiöihin!

Asiakkaat olivat ns. "kärsivä osapuoli".

Haluttiin, että verkkoyhtiöt laittavat "asian kuntoon"

SÄHKÖVERKKOLIIKETOIMINTA

Sähköverkkotoiminta on **luonnollista monopolitoimintaa** ja jokainen sähköverkkoyhtiö on alueensa ainoa toimija alallaan.

Kyseessä on ns. "utility" eli yhteiskunnan perusliiketoiminta, jonka riskit ovat lähtökohtaisesti alhaiset. **Alhaiset riskit monopoliasemassa tarkoittavat alhaista tuottovaatimusta.**

Alhainen tuottovaatimus tarkoittaa käytännössä **vähintäänkin alhaisempaa tuottovaatimusta**, kuin mitä voidaan odottaa saman kokoisilta vastaavalla riskillä ja kilpailulla markkinalla toimivilta yrityksiltä.

MYRSKYVARMUUS

Myrskyvarmuusinvestointeja lähdettiin kannustamaan kahdella kärjellä:

1. Lainmuutoksella 2013 säädettiin mm. aikarajoja verkon korjauksen nopeuteen (toiminnan laatuvaatimukset, SML 51§)
 - ”keppi” korvausten muodossa (SML 100§)
2. Luvattu **takuutuotto** myrskyvarmuusinvestoinneille
 - ”porkkana” tuoton muodossa

Takuutuotto =
riskitön tuotto

KYSYMYKSIÄ

Kun investoinneille on luvattu takuutuotto, herää kysymys siitä, että onko verkkoyhtiöillä insentiiviä toimia kustannustehokkaasti?

- Maksimaalinen investointikustannus maksimoi riskittömän takuutuoton.
- **Asiakas** maksaa loppukädessä investoinnin sekä takuutuoton
(”Kärsinyt osapuoli” maksaa kaiken, sekä vielä päälle laskennallisen takuutuoton verkkoyhtiöille).

Miten verkkoyhtiöt toimivat?

Onko vaihtoehtoisia toimintatapoja? Mitä ne maksavat?

Myrskyvahinkoja korvataan 70 miljoonalla

Julkaistu: 4.1.2012 15:06, Päivitetty: 4.1.2012 15:07

Vakuutusyhtiöt maksavat alustavien arvioiden mukaan vuodenvaihteen myrskyistä yhteensä jopa 70 miljoonan euron korvaukset.

Arvio perustuu Finanssialan Keskusliiton vakuutusyhtiöiltä saamiin tietoihin. Suurin osa korvauksista koostuu rakennuksille aiheutuneista vahingoista. Metsien osuus myrskytuhoista on alustavan arvion mukaan noin 40 prosenttia.

Vahinkoja sattui runsaasti etenkin Lounais- ja Etelä-Suomen alueella. Tähän mennessä vakuutusyhtiöihin on tullut lähes parikymmentätuhatta vahinkoilmoitusta.

Metsävahinkojen arviointi on vasta alkamassa ja vahinkojen määrä sekä korvaussummat täsmentyvät lähikuukausien aikana.

Taloussanomat

Vakuutuskorvauksien määrän arvioitiin rankalta tuhovuodelta 2011 olevan 70 miljoonaa €

Myrskyvarmuusinvestointien koon on arvioitu olevan 3000 miljoonaa € ja Investointien käyttöajan 40v.

$$3000\text{M€} / 40 \text{ v} = 75 \text{ M€} / \text{v} > 70\text{M€}$$

Maksaako varautuminen joka vuosi samassa kertaluokassa kuin, että iso vahinko tapahtuisi joka vuosi??

KYSYMYKSIÄ

Sähkömarkkinalaki 4 luku 24§: ” Verkkopalvelujen hinnoittelun on oltava **kokonaisuutena arvioiden** kohtuullista.”

- Mikä on **asiakkaan kannalta** kohtuullista?

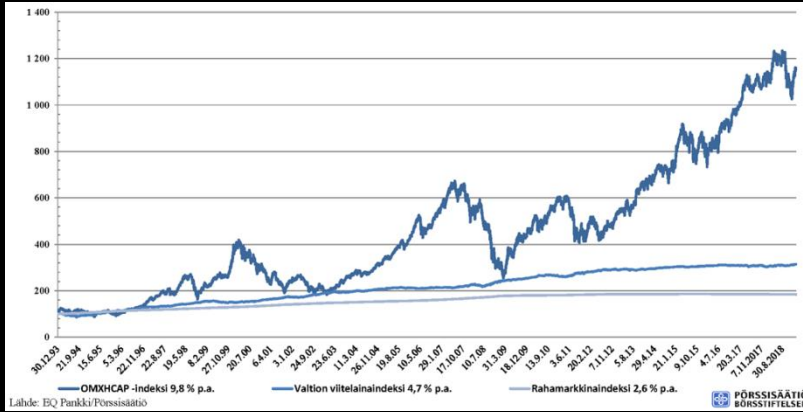
Sähkön siirto jopa 70 prosenttia
sähkölaskusta – Tilanne ärsyttää
maaseudulla asuvia

Talous 05.02.2018 Maaseudun tulevaisuus

Asiakkaalle määräytyvä hinta muodostuu myrskyvarmuuden osalta investointikuluista (jotka ovat verkkoyhtiöiden käsissä) sekä takuutuotosta.

Onko kohtuullista odottaa, että verkkoinvestoinnit tehtäisiin asiakkaan kannalta edullisimmalla mahdollisella tavalla?

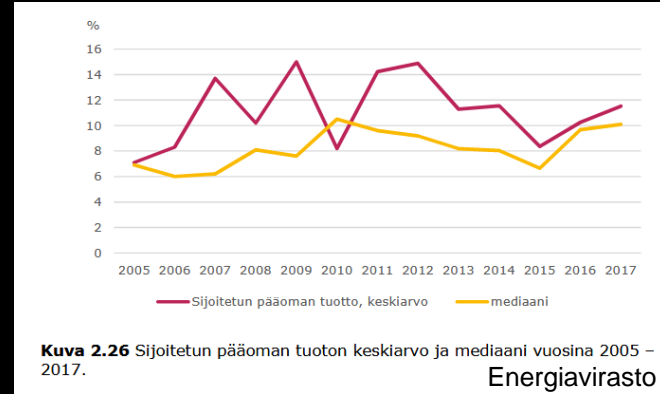
PERSPEKTIIVI

Osakeindeksi 9,8%
Rahamarkkinaindeksi 2,6%

Myrskyvarmuusinvestointien osalta takuutuotto tarkoittaa riskittömyyttä, eli vaadittu tuotto on inflaatio + riskitön tuotto

Miksi riskittömille myrskyvarmuusinvestoinneille, jotka asiakas maksaa, tulisi maksaa muu kuin riskitön korko?

Keskimäärin jakeluverkkoyhtiöiden sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2017 oli lähes 12 prosenttia, mediaani 10.1% (Energiavirasto)

KYSYMYKSIÄ

Sähkömarkkinalaki 6 luku 50§: ” **Jakeluverkon haltija** voi määrittää käyttöpaikkaan sovellettavan tavoitetason 1 momentin 3 kohdasta poiketen paikallisten olosuhteiden mukaisesti...”

- **Miten jakeluverkon haltijat määrittävät poikkeukset?**

Minkälainen vaikutus poikkeusten määrittämisellä on investointikustannuksiin?

Onko regulaattorilla riittävät valtuudet poikkeusten määrittelyn harmonisoinnissa?

Miksi jakeluverkon haltijalle on annettu oikeus päättää poikkeukset ilman asiakkaan tai regulaattorin konsultoimista?

Lopputyö

Lopputyössä haetaan vastauksia näihin kysymyksiin ja joihinkin niistä saadaan vastauksia.

Ensimmäisiä **asiakasnäkökulmaa** valottavia tekstejä.

Suuri enemmistö kaikesta materiaalista on regulaatio tai verkkoyhtiöiden näkökulmasta tuotettua.

Asiakas kuitenkin maksaa kaiken.

LUT
University